Vestby kommune
Solerunden barnehage
Tlf: 40426330
Email: alexander.ulleberg@vestby.kommune.no

Solerunden barnehage

ÅRSPLAN
2023

Trygghet og vennskap
i barndommens klatrestativ

Innhold

Barnehageloven, rammeplanen og årsplan 4
Kompetanseutvikling 5
Solerunden barnehage 6
Barnehageloven kapittel 8. 6
Barnehagens verdigrunnlag 7
Barn og barndom 7
Demokrati 7
Mangfold og gjensidig respekt 8
Likestilling og likeverd 8
Bærekraftig utvikling 8
Livsmestring og helse: 9
Barnehagens formål og innhold 10
Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg 10
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek 10
Barnehagen skal fremme danning 10
Barnehagen skal fremme læring 11
Barnehagen skal fremme vennskap og felleskap 11
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk 11
Barns medvirkning 12
Samarbeid og overganger 13
Når barnet begynner i barnehagen 13
Overgang mellom barnehage og skole 13
Samarbeid med andre 13
Planlegging, vurdering og dokumentasjon 14
Planlegging 14
Vurdering 14
Dokumentasjon 14
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte 15
Barnehagens arbeidsmåter - progresjon 16
Barnehagens digitale praksis 18
Barnehagens fagområder 19
Natur, miljø og teknologi 19
Kropp, bevegelse mat og helse 19

Nærmiljø og samfunn 20
Etikk, religion og filosofi 20
Antall, rom og form 20
Kunst, kultur og kreativitet 21
Kommunikasjon, språk og tekst 21
Personalmøter og planleggingsdager, vår 2023 24
KALENDER 2023 .....

Barnehageloven, rammeplanen og årsplan

Vestby kommune har felles mal for Årsplan i de kommunale barnehagene. Barnehagene utarbeider sine årsplaner ut fra en fastsatt ramme som samsvarer med kravene til årsplan slik de er beskrevet i Barnehageloven, og forskrifter.

Rammeplanen forplikter barnehagene til å utarbeide en egen årsplan som skal være et arbeidsredskap for barnehagens personale, og som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Barnehagens ledelse skal lede prosessen med å utarbeide årsplanen i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre. Årsplanen fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg (SU). Årsplanen skal vise hvordan barnehagen arbeider med å omsette rammeplanens formål og innhold, og barnehageeiers lokale tilpasninger og pedagogisk praksis.

I Kommuneplan 2019 – 2023 for Vestby kommune er det overordnete målet for barnehagene: «Barnehagen skal bidra til omsorg, lek og læring i et inkluderende miljø ut fra barns ulike forutsetninger».

Kompetanseutvikling

«Barnehagen skal være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen» (Rammeplanen 2017:37).

Vestby kommune bistår barnehagene med kompetanseutvikling. Tiltak i kompetanseutvikling gjelder for ansatte i alle barnehagene, og skal bidra til å gi barnehagene i Vestby en felles kompetanse for å utvikle den pedagogiske kvaliteten i barnehagen. Det tilbys ulike kurs og faglige nettverk. Noe er for barnehage og noe er tverrfaglig som samarbeid med barnevernet.

Våren 2023 vil Vestby kommune ved Barnehage, Pedagogisk psykologisk tjeneste og skole søke Statsforvalteren om midler til Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering med oppstart høsten 2023. Arbeidet vil omfattet både det allmennpedagogiske og det spesialpedagogiske området i barnehage og skole. Prosjektet er tenkt å ha en prosjektperiode på inntil 3 år.

Barnehageeier gjennomfører felles veiledning for nyutdannede barnehagelærere i kommunale barnehager

Solerunden barnehage fortsetter satsingsområde i 2023 med et inkluderende barnehagemiljø. Barnehagen er med i et pilotprosjekt gjennom PBL og høgskolen i Innlandet; Barnas verneombud. Prosjektet inneholder en nettressurs som skal gjennomarbeides systematisk av personalgruppen. Barnas verneombud og styrer legger til rette for kompetansehevingsprosessen og planlegger hvordan læringselementene i nettressursen skal gjennomføres. Hensikten med prosjektet er å utvikle barnehagens samlede kapasitet i arbeidet med et inkluderende miljø fritt for krenkelser. Målet for barnehagens tilstand etter opplæring er:

I vår barnehage arbeider vi kontinuerlig og systematisk med å fremme et trygt og inkluderende barnehagemiljø, og med å oppdage, undersøke og forebygge alle former for krenkelser, vi stopper krenkelser, og følger opp med egnede tiltak helt til barna opplever at de har et trygt og inkluderende miljø.

Barnehagen skal fortsette med satsingsområdet vennskap og personalets deltakelse i leken inne og ute. For å nå målet må personalet være omsorgsfulle, sensitive, kompetente, og til stede (pålogget) i lek og samspill med barna. Personalets deltakelse i leken handler om å være til stede her og nå med hele seg. Vi skaper vennskap gjennom lek ved å gi barna felles opplevelser og jobbe for gode relasjoner mellom barn-barn og barn-voksen. Personalet skal involvere seg i barnas lek, følge barnas signaler og bidra til å utvikle vennskap og lek i samspill med barna.

Vi skal bruke personalmøter, plandager og refleksjonsmøter for å belyse og synliggjøre viktigheten av voksenrollen for å skape et godt lekemiljø der alle er inkludert. Personalet skal bruke forskjellige metoder i arbeidet; veiledning, praksisfortellinger, observasjoner, caser og gruppeoppgaver hvor vi bruker IGP (individuell-gruppe-plenum) metoden.

Solerunden barnehage

Solerunden barnehage ligger sentralt nær Vestby sentrum med nærhet til skog, barneskole, ungdomsskole og idrettsanlegg. Barnehagen sto ferdig høsten 2013 med fire avdelinger fordelt på to fløyer. Vi har to avdelinger for barn i alderen 1 – 3 år og to avdelinger for barn i alderen 3 – 5 år.

Barnehagen sin visjon er «**Trygghet og vennskap i barndommens klatrestativ**». Fra første dag i barnehagen har vi fokus på en trygg tilvenning og et godt kvalitativt samarbeid med foreldrene. I barnehagen er vennskap og tilrettelegging for gode relasjoner, en forutsetning for god læring. Den viktigste læringen hos barn skjer gjennom leken. Det er personalets oppgave å tilføre, opprettholde og videreutvikle leken i samspill med barna.

Praksisbarnehage

Vi har 3 pedagogiske ledere som er praksislærere og tar imot studenter fra barnehagelærerutdanningen ved OsloMet. Studentene har praksis i ulike perioder gjennom året. Studentene deltar i det daglige arbeidet på avdelingen, samtidig som de utfører oppgaver knyttet til utdanningen sin.

Vi tar også imot elever fra Helse og oppvekst ved videregående skoler. De har praksis en dag i uken over en periode.

Studenter og elever har godkjent politiattest og taushetsplikt på lik linje med øvrige ansatte i barnehagen.

Barnehageloven kapittel 8.

1.januar 2021 fikk barnehageloven et nytt kapittel, kapittel 8 Psykososialt barnehagemiljø. Barnehagen arbeider med å implementere lovverket, slik at det er kjent for alle ansatte og foreldre. Lovverket må sees i sammenheng med de kommunale barnehagenes arbeid med psykososialt barnehagemiljø gjennom: Om barnehagemiljø. Her ligger: - Handlingsplan for et godt psykososialt miljø i barnehagene i Vestby. - Inkluderende barnehage- og skolemiljø[1]

[1] https://www.vestby.kommune.no/barnehagemiljoe.557490.no.html#p63872989https://www.vestby.kommune.no/barnehagemiljoe.557490.no.html#p63872989

Barnehagens verdigrunnlag

I Rammeplanen står det at barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid (Rammeplanen 2017: 7).
I Solerunden barnehage er vi opptatt av **«Den gode starten – på vei til å mestre livet».**

Slik arbeider personalet med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

- Et godt og gjennomtenkt tilvenningsprosjekt, som har fokus på kvalitet og gode opplevelser i barnehagen (se vedlegg)
- Gode rutiner for overgang innad i barnehagen
- Et godt samarbeid i kommunen for overgang mellom barnehage og skole
- Vi er ett hus og samarbeider mellom avdelingene ved å ha felles aktiviteter og arrangementer. Avdelingene bistår hverandre i hverdagssituasjoner.
- Vi legger til rette for en god start på dagen, der personalet skal ta imot alle barna på en trygg og god måte
- Vi legger til rette for at alle barna skal oppleve å være en del av fellesskapet gjennom felles aktiviteter og prosjekter der de erfarer at de har en viktig rolle
- Vi lager mindre grupper med utgangspunkt i å bevare og knytte nye vennskap
- Vi ser hvert enkelt barn individuelt ved å dele barna i mindre grupper gjennom dagen.

Barn og barndom

«Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek er fundamentalt» (Rammeplan 2017:8).

I Solerunden barnehage er personalet opptatt av:

- Å se barnet individuelt i overgangssituasjoner, ved å dele i mindre grupper
- At barnet skal oppleve mestring både i lek og rutinesituasjoner
- Å være tilstedeværende og anerkjennende voksne for barna
- At barnet skal ha tro på seg selv og egne evner.

Demokrati

«Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får en anledning til å ytre seg, bli hørt og delta» (Rammeplan 2017:8).

I Solerunden barnehage arbeider personalet for:

- At alle barna skal bli sett og hørt i løpet av dagen
- At barnets mening har betydning i fellesskapet
- At barna får forståelse for mangfoldet i barnegruppen.

Mangfold og gjensidig respekt

«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på» (Rammeplan 2017:9).

I Solerunden barnehage arbeider personalet for:

- At barna skal bli kjent med forskjellige kulturer og språk, gjennom markeringer av høytider og merkedager
- Å reflektere med barna rundt likheter og ulikheter, gjennom samtaler og samlinger
- Å ha kjennskap til kulturer, språk, religioner og ulike familieformer som er representert i barnehagen/avdelingen.

Likestilling og likeverd

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn» (Rammeplan 2017:10).

I Solerunden barnehage arbeider personalet for:

- At alle barn skal ha like muligheter til å bli sett og hørt (og oppmuntret til å delta i felleskapet)
- At alle barn gis like muligheter til å bli selvstendige
- Å legge til rette for et fellesskap hvor det er plass til alle
- Å øke bevisstheten rundt likestilling og likeverd
- At alle barn skal føle seg verdifull i fellesskapet.

Bærekraftig utvikling

«Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen» (Rammeplan 2017:10).

Solerunden barnehage er grønt flagg sertifisert. Grønt flagg er en internasjonal miljøsertifiseringsordning rettet mot barnehager, grunnskoler, videregående skoler og folkehøyskoler, hvor formålet er å sikre bærekraftig utvikling gjennom miljøopplæring. Sertifiseringen gjelder for ett år av gangen, og hvert år må det sendes inn søknad om fornyet sertifisering. Det sikrer kontinuitet i miljøarbeidet. Alle barnehagene i Vestby kommune deltar i denne ordningen.

I solerunden barnehage har vi disse miljøtiltakene:

- Sorterer alt søppel, og vi komposterer matavfallet vårt. Plukker søppel i nærmiljøet når vi går på tur
- Sår ulike vekster i drivhus og grønnsakshage
- Tar vare på tingene våre og reparere det som blir ødelagt
- Bruker natur – og gjenbruksmateriell i formingsprosjekter

Livsmestring og helse:

«Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette» (Rammeplan 2017:11).

Barnehagen er med i et pilotprosjekt om et inkluderende barnehagemiljø, hvor personalet skal få kunnskap om hvordan man forebygger, oppdager og følger opp krenkelser og mobbing.

I Solerunden barnehage arbeider personalet for:

- At alle barn skal føle seg inkludert i et fellesskap, ved å dele inn i mindre grupper og veilede barn i lek og samspill
- Å ha fokus på forebygging av krenkelser og mobbing, ved å være til stede der barna er (tilstedeværende voksne) og møte alle barn og voksne med anerkjennelse og respekt
- At barna skal bli kjent med egne og andres følelser, ved at vi setter ord på følelser og viser omsorg for hverandre
- Å veilede barn i hvordan man løser konflikter
- At barna skal erfare hvordan de håndterer motgang og nederlag.

«Barna skal ha mulighet til ro, hvile, og avslapping i løpet av barnehagedagen. […] Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner» Rammeplan 2017:11).

I Solerunden barnehage arbeider personalet for:

- At alle barna får et tilbud om hvilestund hver dag
- At alle barna får tilbud om et variert kosthold og gode måltidsituasjoner
- Å tilrettelegge for/oppfordre til fysisk aktivitet.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling *(Rammeplan 2017: 19).*

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

«I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for» (Rammeplan 2017:19).

Slik arbeider personalet for å ivareta barns behov for omsorg:

- Møter hvert enkelt barn med anerkjennelse og interesse, ved å være til stede der barna er både fysisk og psykisk
- Gir nærhet og trøst
- Gjennom foreldreaktiv tilvenning gir vi barna en trygg start
- Ved å ha kjennskap til «Trygghetssirkelen»
- Personalet deler barna i mindre grupper slik at vi legger til rette for å skape trygge og gode relasjoner, barn- barn og barn-voksen.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

«Leken skal ha en sentral plass og lekens egenverdi skal anerkjennes» (Rammeplan 2017:20).

Slik arbeider personalet for å ivareta barns behov for lek:

- Fokus på lekens egenverdi og skape tid og rom for den frie leken gjennom dagen
- Være lyttende og tilstedeværende i barnas lek ved å utforske sammen med barna.
- Gjennom samlinger, turer og bøker skaper vi en felles plattform med erfaringer og opplevelser som utgangspunkt for barnas lek
- Tilrettelegger for inspirerende lekemiljøer ved at rom og lekemateriell endres gjennom året.

Barnehagen skal fremme danning

«Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp» (Rammeplan 2017:21).

Slik arbeider personalet for å fremme danning:

- Støtter barna i å mestre medgang og motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser
- Bidra til at barna tenker selv, søker kunnskap, reflekterer, stiller spørsmål og yter motstand på egne og andres vegne
- Gir barna erfaringer med at deres eget selv har en betydning for andre
- Gjennom å synliggjøre og fremheve mangfold som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring.

Barnehagen skal fremme læring

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om barns nysgjerrighet og lyst til å leke, utforske og mestre» (Rammeplan 2017:22).

Slik arbeider personalet for å fremme læring:

- Veileder og støtter barna til å oppnå mestring gjennom å prøve og å utforske
- Deler barnegruppen i mindre grupper
- Ved å bidra til at barna får erfare gode holdninger og verdier i samspill med barn og voksne
- Være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter.

Barnehagen skal fremme vennskap og felleskap

«I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. […] Personalet skal forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre» (Rammeplan 2017:22-23).

Slik arbeider personalet for å fremme vennskap og fellesskap:

- Gjennom mindre lekegrupper legger personalet til rette for å utvikle, bevare og skape nye vennskap og felles opplevelser
- Barna speiler personalets handlinger og holdninger, vi skal derfor være gode rollemodeller for barna
- Støtte barna i å sette egne grenser og respektere andres grenser
- Aldersinndelte grupper på tvers av avdelingene
- Felles arrangementer/aktiviteter for hele barnehagen
- Jobbe i iht. handlingsplan for et godt psykososialt miljø i barnehagene i Vestby kommune
- Jobbe jfr. inkluderende barnehagemiljø (Barnas verneombud).

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

«Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling» (Rammeplan 2017:23).

Fra august 2021 har Vestby kommune hatt en ansatt som språkpedagog. Hovedoppgaven for språkpedagogen er å veilede ansatte i tilrettelegging av systematisk arbeid med minoritetsspråklige barns språkutvikling, samt barnehagens språkmiljø. Det inkluderer også tilrettelegging for pedagogisk arbeid med inkluderende leke- og læringsmiljø for minoritetsspråklige barn, og barnehagens arbeid med språklig og kulturelt mangfold.

Slik arbeider personalet for å fremme kommunikasjon og språk:

- Benytte hverdagssituasjoner som måltid og stellesituasjon til samtaler med barna, «dusje barna i språk»
- Benevne gjenstander fremfor å si «den» eller «det»
- Kroppsspråket brukes bevisst for å skape samsvar mellom det vi sier og gjør
- Ved å være gode språkmodeller
- Deler barna i mindre grupper ved måltid, lekegrupper og samlingsstund.

Barns medvirkning

«Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov» (Rammeplan 2017:27).

Slik arbeider personalet for å ivareta barns medvirkning:

- Planlegge, evaluere og vurdere prosjekter sammen med barna
- Tilgjengelige og varierte leker på avdelingen
- Tilrettelegger ut ifra barnas ønsker og behov
- Anerkjenner barnas uttrykksmåter og tilrettelegger for deres behov og interesser i hverdagen
- Møter barna med nysgjerrighet på deres ønsker og behov
- Se barnas uttrykksmåter, kroppsspråk og verbalspråk
- Se barnas behov for støtte og veiledning i alle situasjoner i hverdagen
- Personalet skal være bevisst på barnas ulike uttrykksmåter, (kroppsspråk og verbalt) og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilrettelagt barnets alder, erfaringer og individuelle forutsetninger og behov
- Personalet skal tilrettelegge for at barn skal oppleve tilhørighet, fellesskap, at de blir tatt på alvor og at de har en betydning for andre.

Samarbeid og overganger

I solerunden barnehage har vi fokus på den gode starten i barnehagen, gode overganger mellom avdelingene det året de fyller 3. Og en trygg og god overgang fra barnehage til skole. Trygge overganger gjøres i samarbeid med foreldrene.

Når barnet begynner i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet får en trygg og god start i barnehagen» (Rammeplan 2017:33).

I Solerunden barnehage gjennomfører vi foreldremedvirket tilvenning med fokus på den gode starten. Se vedlegg 1.

Overgang mellom barnehage og skole

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordningen» (Rammeplan 2017:33).

Vestby kommune har utarbeidet en plan for overgangen mellom barnehage og skole/SFO: «Planen skal bidra til at alle barn og deres foresatte opplever en god avslutning av barnehagen og en god start på skolen[2]. Vi samarbeider med skolen for å skape en god overgang.

Målene Vestby kommune har satt opp for overgang mellom barnehage og skole/SFO er:

- Å bidra til god sammenheng og trygg oppstart på skole og SFO for barna/elevene
- Å bidra til god sammenheng og trygg oppstart på skole og SFO for foresatte
- Å bidra til godt samarbeid mellom lærere/barnehagelærere og ledelse i barnehager og skole/SFO. [3]

Slik arbeider personalet med overgang barnehage og skole:

- Felles overgangsobjekter og overgangsaktiviteter mellom barnehagen, SFO og skolen
- Førskoledag: førskolebarna besøker skolen med sin førskolegruppe.
- Lesevenn: 5.trinn besøker barnehagen og leser. Og barnehagen besøker 5.trinn på skolen og blir lest for.
- Førskolegruppe
- Overgangssamtaler med foreldre og barn
- Overføringsmøte mellom barnehagen og skolen.

Samarbeid med andre

RO-barnehage, PPT og logopedtjenesten samarbeider med kommunens drøftingsteam[4] som er et tverrfaglig veiledningstilbud til barnehagene. Hensikten er tidlig innsats for å gi riktig hjelp til barnets beste.

Barnehagene har ulikt samarbeid med PPT, barnevernet, helsestasjonen og rehabiliteringstjenesten, hvor vi har et felles mål om å handle til barnets beste.

Samarbeid mellom hjem og barnehage «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling», jf. barnehageloven § 1.

[2] https://www.vestby.kommune.no/skolestart.528788.no.html#p63052394

[3] Link til vedlegg 2

[4] https://www.vestby.kommune.no/droeftingsteam-barnehage.538456.no.html

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

«Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene» (Rammeplan 2017:37).

«Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og estetiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller» (Rammeplan 2017:15).

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å reflektere og tenke langsiktig og systematisk for å utvikle det pedagogiske arbeidet. Personalet skal holde seg faglig oppdatert til enhver tid, for å bli bevisst sin rolle i samspill med barn og voksne.

Personalet lager periodeplaner og didaktiske planer hvor vi tar utgangspunkt i barnas interesser, rammeplanen og barnehageloven.

Slik arbeider personalet for å sikre gode planleggingsprosesser:

- Personalet har avdelingsmøte annenhver uke med planlegging av arbeidet på avdelingen
- De pedagogiske lederne og styrer har møte annenhver uke hvor vi diskuterer saker som har betydning for det pedagogiske tilbudet barna får i barnehagen
- Personalmøter og planleggingsdager med hele personalgruppen hvor vi setter av tid til overordnet planlegging av temaer og progresjon
- Personalet setter av tid til å observere, spørre og lytte til barna, for å sikre at deres synspunkter og interesser blir grunnlag for utforming av planene våre
- Vikarer blir satt inn i avdelingens planer og rutiner.

Vurdering

I henhold til rammeplanen skal barnehagen vurdere det pedagogiske arbeidet jevnlig. Personalet reflekterer over arbeidet fortløpende, og evaluerer hva som har gått bra og hva som kan gjøres annerledes. Vurderingen er en viktig del for å sikre videre utvikling og progresjon hos barna.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjonen skaper grunnlag for refleksjon og vurdering. Det blir en synliggjøring av det som skjer i barnehagen og av barnas læringsprosesser. Gjennom dokumentasjonsarbeid får personalet grunnlag for å justere, endre eller videreføre praksisen. Vi bruker Mykid for å dokumentere barnehagehverdagen.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder» (Rammeplan 2017:40).

Tidlig innsats i barndommen er avgjørende for hvordan barns fremtid blir. Enkelte barn har et behov for ekstra støtte i hverdagen. I barnehagen er vi opptatt av at alle barn skal ha et inkluderende og likeverdig tilbud. Vi ser på utviklingen til barnet, støtter og tilrettelegger for at barnet skal få en hverdag tilpasset dets forutsetninger.

I Solerunden barnehage ivaretar vi barns behov for ekstra støtte ved at vi:

- Samarbeider med hjemmet og andre instanser
- Observerer og kartlegger barnets hverdag
- Tilrettelegger for at barnet skal ha en god hverdag i barnehagen ut ifra dets behov og forutsetninger
- Ser barnet som et individ og ikke som en eventuell diagnose
- Har veiledning av personalet
- Søker om ekstra støtte til barnet ved behov.

Barnehagens arbeidsmåter - progresjon

*«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke- aktivitets- og læringsmuligheter». (*Rammeplan 2017:44)

Med progresjon mener vi fremgang, fremskritt og utvikling. Planen skal være til hjelp slik at vi sikrer at barna får en jevn utvikling i løpet av barnehagetiden. Barn er ulike og progresjonsplanen skal kunne følge barn uavhengig av alder.

Småbarnsavdelingene 1-3 år

Personalet i Solerunden skal gi barna i barnehagen en god start i livet, med en hverdag fylt av omsorg og trygghet, men også utforskning, lek og læring. Sånn er vi med på å bygge en solid grunnmur i starten av livet til barna.

Personalet skal gjennom refleksjon av egen praksis og kunnskap om barns utvikling, sørge for å gi de yngste barna et pedagogisk tilbud som stimulerer det enkelte barns utvikling på best mulig måte.

Året 2021/2022 har småbarnsavdelingene tema medvirkning. Innenfor dette har vi undertemaer som belyser hva medvirkning er for de yngste barna. Vi tilrettelegger for aldersadekvate aktiviteter hvor barna er med på å sette sine spor, og sitt uttrykk.

Relasjonsbygging og småbarnas språk handler mye om kroppslig kontakt. Små barn bruker hele kroppen til å forstå verden rundt seg. Med kroppsspråk som gester, mimikk og lyd gjør de alt de kan for å bli forstått av barn og voksne. En kan si at kroppslige handlinger i hverdagen kobler seg på hverandre. Når et lite barn smiler og ler mot et annet barn skaper det en kontakt, og sammen starter den gryende relasjonsbyggingen i barnehagen. Personalet setter ord på det barna prøver å formidle gjennom deres kroppslige uttrykk. «Små barn er små kroppssubjekter som med en felles oppmerksomhet om felles intensjoner og mening aktivt søker og samhandler med hverandre» (Løkken 2014:34).

Slik arbeider personalet for å sikre progresjon hos de yngste barna:

- Små barn blir kjent med materialer og leker gjennom kroppen sin. Vi bruker derfor leker som stimulerer sansene på ulike måter og som driver kreativiteten
- Fokus på hverdagssamtalene og det å sette ord på alt vi gjør (den kroppslige kommunikasjonen)
- Vi er på gulvet sammen med barna, og støtter dem i utvikling av lek, vennskap og relasjoner
- Legger opp til aktiviteter i små grupper med høy voksentetthet
- 2-åringene går turer til skogen eller andre steder i nærmiljøet.

Storebarnsavdelingene 3-6 år

På storebarnsavdelingene skal personalet gi barna erfaringer nok til å utvikle ferdigheter innenfor et vidt læringsfelt, ferdigheter som er viktig for å delta i lek og sosialt samspill. Gode og varierte opplevelser er viktig for å skape glede, nysgjerrighet og utvikling.

Barnehagen er en viktig arena for sosial utvikling, læring, og etablering av vennskap. Personalet skal ved sin tilstedeværelse og organisering i mindre grupper legge til rette for utvikling av vennskap. Personalet skal hjelpe barna til å vise empati, bygge gode relasjoner, og øke barnas sosiale kompetanse ved å samtale med barna, være gode rollemodeller og gi positiv tilbakemelding på atferd vi ønsker mer av. Gjennom vennskap utvikler barna bl.a. evnen til godt samspill med andre barn, selvtillit, konflikthåndtering og empati.

«Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø» (Rammeplanen 2017:44).

Vi ønsker at barna skal bli trygge på seg selv og erfare at de er unike og viktige i fellesskapet i barnehagen. Dette legger personalet til rette for gjennom felles opplevelser og aktiviteter.

Slik arbeider personalet for å sikre progresjon for de store barna:

- Legger til rette for at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter
- Legger til rette for aktivitet / lek i mindre grupper slik at barna får ro til å fordype seg i leken, samt utvikle sin lekekompetanse
- Gir barna utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter
- Tilbyr materialer som innbyr til å utvikle fantasi og skaperglede. Personalet er bevisst bruken av rommet som den tredje pedagog
- Veileder, filosoferer, tilrettelegger og undrer seg gjennom ulike temaer sammen med barna
- Tilrettelegger for ulike prosjekter gjennom året
- Møter barna med forståelse og bekreftelse og er anerkjennende i sin kommunikasjon med barna
- Er gode, trygge og tydelige når det settes rammer og grenser
- Veileder barna til å bli selvstendige individer
- Barna skal få oppleve mestring og læring, og få erfaringer og utfordringer som gir dem mulighet til å lære nye ting og får god selvfølelse
- Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser.

Barnehagens digitale praksis

«Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring» (Rammeplan 2017:44). «Personalet skal legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer» (Rammeplanen 2017:45). Det skal være en pedagogisk begrunnelse for bruken av digitale verktøy.

Slik arbeider personalet med digital praksis:

- Visuelle effekter for å skape ulike stemninger, som ved hvilestund og ved frokostbordet for å skape ro, trygghet og nærhet
- Søker opp informasjon på internett
- Har prosjekter der barna bruker digitale verktøy
- Prosjektor for å skape visuelle effekter og gi alle barn samme utgangspunkt for videre lek
- Lar barna få mer innsikt i den digitale verden og få kjennskap til nettvett.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert 7 fagområder. Barna skal få muligheten til å utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor disse fagområdene gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter.

«Barnehagens verdigrunnlag og formål skal gi retning for og prege arbeidet med fagområdene, og barnas rett til medvirkning skal ivaretas. Barnas lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene». (Rammeplan 2017:47).

Natur, miljø og teknologi

Barna skal bli kjent med naturen og hvordan ferdes i den med så lite fotavtrykk som mulig. Vi har fokus på å ikke bruke mer enn det vi har, og ta vare på det vi har ved å oppfordre til gjenbruk. Vi ønsker å dele de ressursene vi har med de som har mindre enn oss og vil bevisstgjøre barn og voksne/foreldre om bærekraftig utvikling. Barna skal ha mulighet til å bli kjent med ulike teknologiske virkemidler.

Personalet skal:

- Gi barna kjennskap til Grønt flagg (se egen plan)
- Gjennomføre våropprydning i barnehagens nærmiljø sammen med barna
- Reparerer leker/bøker som blir ødelagt
- Gi barna kunnskap om naturen, ulike planter, insekter og dyr
- Ta bilder på tur sammen med barna.

Kropp, bevegelse mat og helse

Personalet legger til rette for daglig fysisk aktivitet. Med fokus på gode og sunne matvaner. Barna får mulighet for daglig hvile. De skal oppleve trivsel, livsglede, mestring og en følelse av egenverd.

Personalet skal:

- Sammen med barna benytte barnehagens uteområde med aktiviteter som er tilpasset årstidene
- Ha fokus på sunn kost og faste måltidsrutiner som gir rom for gode samtaler
- Tilby barna faste sovetider og mulighet for hvile
- Skape gode vaner i forhold til hygiene
- Legge til rette for fysiske utfoldelser som utvikler grov- og finmotoriske ferdigheter hos barna
- Bidra til at barna setter grenser for seg selv og lærer å respektere andres grenser
- Legge til rette for at barna skal erfare positiv selvoppfatning gjennom mestring.

Nærmiljø og samfunn

Personalet og barna drar ut av barnehagens område på turer for at vi skal bli kjent med nærområdet rundt barnehagen. Barna får kjennskap til sentrum, biblioteket og ulike idrettsarenaer. Personalet gir barna innblikk i ulike tradisjoner, levesett og familieformer.

Personalet skal:

- Gi barna kjennskap til barnehagens nærmiljø
- Gi barna forståelse av at samfunnet er i endring, og at de inngår i en historisk, nåtidig og fremtidig sammenheng
- Gi barna kjennskap til samisk kultur og levesett.

Etikk, religion og filosofi

Barna skal få utvikle sine verdier og holdninger ved å se mennesker og verden rundt seg i et større perspektiv. Barna får bli kjent med mangfoldet i samfunnet ved at vi har gode samtaler og undres over ulike levesett, kulturelle og religiøse variasjoner. Vi har fokus på samhold og hvordan være en god venn.

Personalet skal:

- Reflektere rundt vennskap, støtte barna i konfliktløsning og legge til rette for å utvikle barnas sosiale kompetanse
- Utvikle barnas forståelse for hva som er rett og galt
- Lære barna å sette ord på følelser, sette grenser og respektere andres grenser
- Gi barna kjennskap til ulike høytider og tradisjoner som er representert i barnehagen
- Gi barna kjennskap til hverandres bakgrunn, utvikle interesse og respekt for hverandres forskjellighet
- Møte barnas filosofiske spørsmål med interesse, undre seg og reflektere sammen i felleskap.

Antall, rom og form

Barna skal ha tilgang til leker som skaper nysgjerrighet og glede over å lære. Vi skal skape motivasjon for problemløsning ved at barna får konstruere/demontere, sammenlikne, sortere, og visualisere. Omgivelsene rundt barna skal oppfordre til undring over hvilke former, mønster og tall som omgir dem i hverdagen.

Personalet skal:

- Bidra til at barna leker med tall og bokstaver
- Legge til rette for konstruksjonslek, og formingsaktiviteter med ulike geometriske former
- Knytte telling og begrepsbruk til sang, fortellinger, rim og regler
- Gi barna begynnende forståelse for ukedager, klokkeslett og tid.

Kunst, kultur og kreativitet

Personalet skal legge til rette for at barna får oppleve ulike estetiske måter å utrykke seg på. Barna skal få erfaring med ulike materialer, gjennom kreative og fantasiskapende prosesser. Det kan være gjennom tegning, maling, klipping, liming og i samlinger med musikk, dans og drama. Slik gir vi barna mulighet til å utvikle ulike uttrykksformer som de kan ta videre med seg inn i leken. Barna skal ha tilgang til ulike bøker som en inspirasjonskilde til lek, samtaler og undring.

Personalet skal:

- Bruke sang, musikk, dans og drama/dukketeater i samspill med barna
- Gi barna sanseopplevelser
- Lese alderstilpassede bøker og bruke, rim regler og sanger
- Sammen med barna utforske ulike materialer og metoder/teknikker for utrykk av kreativitet
- Gi barna støtte i lek og lære tradisjonelle norske barneleker og regelleker.

Kommunikasjon, språk og tekst

Personalet skal være gode språklige rollemodeller, som anerkjenner barnas måte å kommunisere på. Det legges til rette for aktiviteter som fremmer helhetlig språkutvikling og kommunikasjon. Barna gjør seg erfaringer med ulike skriftspråksuttrykk.

Personalet skal:

- Bruke språket aktivt når vi er med barna i ulike situasjoner og lar ord følge handling
- Motivere barna til å bruke språket, hvor vi undrer oss, resonerer og diskuterer sammen
- Lese bøker, rim og regler og synge bevegelsessanger
- Legge til rette for mindre grupper med fokus på språkutvikling
- Bruke tegn til tale ved behov
- Bruke konkreter og bilder i aktiviteter med barna
- Støtte barnas lek med og utforsking av skriftspråket.

Vedlegg 1: Tilvenning

Den gode starten

Bakgrunn- rammeplanen, forskning

Rammeplanen pålegger personalet å jobbe med gode overganger i barnehagen, og vi skal gjøre dette i samarbeid med foreldrene. Barnet skal få tid til å bli kjent med barnehagen, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og barna på avdelingen. Det er derfor viktig med tett oppfølging den første tiden, slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

En god start på barnehagelivet for både foreldre og barn er en viktig forutsetning for å få til et godt samarbeid. Dette samarbeidet må bygge på gjensidig åpenhet og tillit. Vi har derfor en foreldremedvirket tilvenning hvor vi ønsker foreldre som er tilstede i hverdagen og blir godt kjent med oss og barnehagen. Vi håper at vi på denne måten kan gjøre foreldrene og barnet trygge på personalet, for;

”***trygge foreldre = trygge barn***”

Foreldremedvirket tilvenning er basert på «Trygghetssirkelen». Denne tilknytningsbaserte modellen er laget etter mange års forskning rundt tilknytning, og viser til hvordan de grunnleggende behovene henger sammen. Sirkelen tar for seg barnets behov for en trygg havn, hvor de føler seg beskyttet og har nærhet til en voksen og en trygg base som de kan utforske verden ut i fra.

Hvordan gjennomføres det

Tilvenningen foregår over en uke, hvor foreldrene er deltagende i barnehagens rutiner og aktiviteter. Når barnet er klar for det, vil personalet overta disse oppgavene. Tilvenningen kan gjøres i grupper, slik at flere foreldre kan være sammen. På denne måten kan foreldrene bli kjent med hverandre, og har mulighet til å utveksle erfaringer.

Dag 1 og 2 brukes til å bli kjent med barnet og foreldrene, og la de få bli kjent med barnehagen og personalet på avdelingen. Foreldre deltar i barnehagens rutiner med sitt barn. Foreldrene er sammen med barna og følger barnehagens rutiner. De får bruke tiden inne på avdelingen, bli kjent der. Foreldre skifter bleier, gir maten, har samspill med barnet. Personalet har en mer observerende rolle og der det naturlig faller inn tar personalet over. Vi skal se og lære hvordan foreldrene har samspill med barna og bruke tiden til å lese signaler. Har de med vogn kan barna sove i barnehagen fra dag 2, men legges av foreldrene.
Personalet observerer og tar over der det føles naturlig.

Når barnet blir kjent med personalet og det er naturlig tar de over rutineoppgaver, slik at vi får en dynamisk overgang. Viktig at dette gjøre i barnets tempo, det er individuelt når barn blir trygge på nye omsorgspersoner.

Dag 3 er foreldrene fortsatt tilstede, lik dag to. Der det er naturlig og barnet tillater det kan personalet ta over noe. Vi forsøker å gjennomføre dagen med hele barnegruppen, en vanlig dag. Vi deler opp gruppen der det er naturlig, fokus på at de nye barna skal bli kjent med avdelingen, de andre barna og alle de voksne.

På dag 4 og 5 forsøker vi å ta over flere og flere oppgaver. Det anbefales at de nye barna kommer til vanlig tid, som blir normalt etter tilvenning, og heller justerer lengden på dagen i forhold til når de går.

Foreldrene kan forsøke å trekke seg litt unna der det er mulig og barnet er trygt/rolig nok.

Overgang innad i barnehagen

I Solerunden barnehage starter vi tilvenning fra liten til stor avdeling 1. Mai. En av personalet fra den avdelingen barnet skal begynne på, besøker barnet i deres trygge miljø og bruker tid på å bli kjent med barnet. Deretter er det barnet som besøker den nye avdelingen, da sammen med en av personalet sitt. De får tid til å bli kjent med de andre barna, rutiner og personalet på avdelingen i sitt eget tempo.

Personalmøter og planleggingsdager, vår 2023

Mandag 2. januar 8 – 15.30	Planleggingsdag	NRK TV – Store små mennesker Se barnet innenfra – hvordan jobbe med tilknytning i barnehagen Avdelingsvis
Torsdag 26 Januar kl.17.15 – 19.15	Personalmøte	Tegn til tale BVO
Tirsdag 28. Februar Kl 17.15-19.15	Personalmøte	Yoga for barn BVO
Onsdag 29. Mars Kl 17.15-19.15	Personalmøte	BVO Trafikksikkerhet
Tirsdag 11 april 8-15.30	Planleggingsdag	Årsplanarbeid
Tirsdag 2. Mai Kl 17.15-19.15	Personalmøte	BVO Sommer ferie fastsetting
Tirsdag 30. mai Kl. 17-19.30	Foreldremøte nye barn	Pedledere møter nye foreldre + 2 assistenter som kan passe eventuelt barn
1 time (juni)	Personalmøte	For de som skal jobbe i sammenslått sommerbarnehage
Mandag 19 Juni	Planleggingsdag	Agenda kommer senere

KALENDER vår 2023

Oversikt over viktige aktiviteter og kulturbegivenheter dette året.

DAG/DATO:	HVILKEN AKTIVITET	FOR HVEM:	HVOR:	HVORFOR:	ANSVAR FOR PLANLEGGING:
06. februar	**SAMEFOLKETS DAG**	Barna i barnehagen	Dramarom	Markere dagen og synliggjøre kulturen	Pedagogene i samarbeid med øvrig personale.
21. **Februar**	**MORSMÅLSDAGEN**	Barna i barnehagen	Dramarom	Synliggjøre språklig mangfold	Pedagogene i samarbeid med øvrig personale.
februar/mars Når det er snø.	**VINTERAKTIVITETS-DAG/DAGER**	Barna i barnehagen	Ute i barnehagen og i nærområdet	Praktisere ulike aktiviteter i tilknytning til snø.	Pedagogene i samarbeid med øvrig personale.
14.Mars	**Temafest**	Barna i barnehagen	Fellesrom	Leve ut og synliggjøre litt av det vi jobber med hver dag i prosjektene.	Pedagogene i samarbeid med øvrig personale.
14. Mars	**BARNEHAGEDAGEN** «Liten og stor¨	Barn og foreldre	Avdeling, drama- og formingsrom	Vise prosessen i det barna har jobbet med	Pedagogene i samarbeid med øvrig personale.
29.Mars	**PÅSKE VAFFLER**	Barna og foreldrene	Fellesrom	Tradisjon	Pedagogene i samarbeid med øvrig personale og **foreldrenes sosialkomite**
APRIL/MAI	**OPPLEVELSESDAG FOR FØRSKOLEBARNA**	førskolebarna			Pedagogene med ansvar for førskolegruppa.
April/Mai **Når snøen er smeltet**	**VÅR OPPRYDDING**	Barna i barnehagen	Ute i barnehagen og utenfor barnehagen	Del av Grønt flagg prosjekt og bærekraftig utvikling	Pedagogene i samarbeid med øvrig personale.
16 Mai	**VÅRFEST** med tradisjonelle barneleker	Barna i barnehagen	Ute i barnehagen Sammen med Østbydammen?	Tradisjon og øve litt til 17. mai	Pedagogene i samarbeid med øvrig personale.
Mai/ juni	**DUGNAD**	Med foreldre	Ute i barnehagen	Jobbe sammen for et godt uteområde	Pedagogene i samarbeid med øvrig personale og foreldre. **foreldrenes sosialkomite**
5 JUNI	**GRØNN SUPERDAG**	Barna i barnehagen			Pedagogene i samarbeid med øvrig personale.
8. Juni	**SOMMERFEST**	med foreldre/familie	Ute i barnehagen	Markere avslutning før sommeren	Pedagogene i samarbeid med øvrig personale og foreldrenes sosial komite

Barnehageruta med oversikt over ferier og planleggingsdager ligger her:

https://www.vestby.kommune.no/ferie-og-fridager.524158.no.html